

Adolygiad Amgylcheddol

Eco-Sgolion

Dyma fformat a argymhellir ar gyfer adolygiad; fe'i lluniwyd fel teclyn archwilio y gallai'r eco-bwyllgor ei ddefnyddio yn eich ysgol. Mae'r cwestiynau wedi eu labelu fel eich bod yn gallu gweld pa rai gall y disgyblion ddarganfod yr ateb iddynt, pa rai fydd angen ymgynghori ag aelod o staff yn eu cylch a pha rai fydd angen ychydig o ymchwil.

Nid yw'r rhaglen Eco-Sgolion yn gofyn i chi gyflawni pob awgrym yn y ddogfen hon. Fe'i bwriedir fel ysgogiad ac er mwyn i chi ei defnyddio i asesu beth sy'n digwydd yn eich ysgol ar ddechrau'r rhaglen ac fel teclyn monitro blynyddol. Mae'n bosibl hefyd nad yw'n cynnwys pob syniad posibl y gallech chi weithredu arno ac felly gofynnir i chi beidio ag ystyried bod y cwestiynau'n hollgynhwysol.

Dylai'r cwestiynau fod o gymorth i aelodau'r pwyllgor feddwl am bethau i'w gwneud yn yr ysgol i wella'r amgylchedd ac am effaith yr ysgol ar y blaned. Wedyn dylid cynnwys y targedau a ddewiswyd ar gyfer y flwyddyn/tymor mewn cynllun gweithredu.

Mae'n bwysig cymryd amser i ymchwilio bob blwyddyn gan fod llawer yn gallu newid mewn 12 mis.

Dyddiad cwblhau: _____

Cwblhawyd gan: _____

Allwedd:

Gall disgyblion ddarganfod yr atebion eu hunain drwy edrych o amgylch yr ysgol yn ofalus.

Efallai bydd angen i'r disgyblion ofyn i oedolyn er mwyn canfod yr atebion i'r cwestiynau hyn.

Mae angen ychydig mwy o ymchwiliad, efallai arolwg neu holiadur i ddisgyblion eraill.

Dull yw hwn o fesur yr effaith yr ydych yn ei gael ar yr amgylchedd, fel eich bod yn gallu dangos faint yr ydych chi'n gwella. Mae hyn yn rhan bwysig o fod yn Eco-Ysgol.

Dinasyddiaeth Fyd-eang

Mae'r cwestiynau hyn yn ategu'r cwestiynau Safbwynt Byd-eang sydd yn rhedeg trwy weddill yr adolygiad. Gallwch ystyried y rheiny yn ogystal â'r cwestiynau isod wrth adolygu eich sylw cyffredinol i Ddinasyddiaeth Fyd-eang.

<p>A yw'r disgyblion i gyd yn ymwybodol o'r prosiectau gwaith sy'n gysylltiedig â'r Nodau Byd-eang ac wedi gwneud prosiectau?</p>	 	Ydyn	Nac ydyn
<p>Ydych chi'n cysylltu â disgyblion o wlad arall i drafod heriau amgylcheddol neu fyd-eang?</p>		Ydym	Nac ydym
<p>A oes gan yr athrawon de a choffi Masnach Deg yn yr ystafell staff?</p>		Oes	Nac oes
<p>A oes nwyddau eraill Masnach Deg yn cael eu defnyddio yn yr ysgol? (sudd ffrwythau, peli troed, bananas)</p>		Oes	Nac oes
<p>Ydych chi'n cymryd rhan yn y Rhaglen Ysgolion Masnach Deg?</p>		Ydym	Nac ydym
<p>A oes gemau o wledydd eraill i'r disgyblion eu defnyddio yn ystod amser chwarae pan mae hi'n wlyb, neu yn y dosbarth?</p>		Oes	Nac oes
<p>A oes ymwelwyr o'r gymuned leol yn dod i'r ysgol i siarad am faterion lleol neu fyd-eang?</p>		Oes	Nac oes

A yw'r disgyblion yn ymwybodol o'u Hawliau a'u Cyfrifoldebau (yn gysylltiedig â Chonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Ientyn)?	Ydyn	Nac ydyn
A oes gennych adnoddau o wledydd eraill e.e. Dillad i'w gwisgo / arteffactau /offerynnau cerddorol?	Oes	Nac oes
A ydych chi'n cynnal unrhyw ddyddiau ymwybyddiaeth i'r ysgol gyfan I gefnogi pobl mewn gwledydd/sefyllfaoedd eraill?	Ydym	Nac ydym
A yw prydu ysgol weithiau'n cynnwys bwyd o ddiwylliannau/gwledydd eraill?	Ydyn	Nac ydyn
A yw'r disgyblion wedi dysgu am y ffordd y mae gwledydd eraill yn dod yn fwy cynaliadwy neu'n helpu ein planed?	Ydyn	Nac ydyn

Sylwadau / Pwyntiau Gweithredu:

Sbwriel

A oes gan yr ysgol bolisi eglur am sbwriel?	Oes	Nac oes
?		

Yr ysgol:

A oes sbwriel y tu fewn i'r ysgol?		Oes	Nac oes
A oes sbwriel ar dir yr ysgol?		Oes	Nac oes
A oes digon o finiau yn yr ysgol?		Oes	Nac oes
A yw'r biniau yn y manau gorau?		Ydyn	Nac ydyn
 A yw'r biniau'n addas? E.e. a yw'r sbwriel yn chwythu allan neu a ydynt yn rhy fach/mawr?		Ydyn	Nac ydyn
Os oes sbwriel yno, ai sbwriel y plant yr ysgol yw hwnnw neu a yw'n dod o'r tu allan i dir yr ysgol?		Ysgol	Tu allan
Os oes ardaloedd sy'n peri problem, ble maen nhw?			
Pa fathau o sbwriel ydych chi'n eu canfod yn bennaf? (gwm, poteli, pecynnau creision ac ati)			
A ydych chi'n cadw cofnod o beth, ble, pryd a faint o sbwriel sy'n cael ei ganfod?		Ydym	Nac ydym

Eich Cymuned

A yw'r ardal o amgylch eich ysgol yn rhydd rhag sbwriel?		Ydy	Nac ydy
A ydy'ch cymuned yn rhydd o sbwriel yn gyffredinol?		Ydy	Nac ydy
A oes digon o finiau yn y gymuned?		Oes	Nac oes
A yw'r ysgol yn helpu i gadw'r gymuned yn lân?		Ydy	Nac ydy
Os oes ardaloedd sy'n peri problem, ble maen nhw?			
Pa fathau o sbwriel ydych chi'n dod o hyd iddynt yn bennaf? (gwm, poteli, pecynnau creision ac ati)			

Safbwynt Byd-eang

A yw'r disgyblion i gyd yn gwybod am y problemau a achosir i'r amgylchedd a bywyd gwyllt trwy ollwng sbwriel?		Ydyn	Nac ydyn
Ydych chi wedi ymchwilio i'r ffordd y mae eich sbwriel yn effeithio ar yr amgylchedd morol?		Ydym	Nac ydym
Ydy chi wedi ymchwilio i broblemau neu atebion yn ymwneud â sbwriel o wledydd eraill?		Ydym	Nac ydym
Ydy chi wedi cysylltu unrhyw un o'ch gweithredoedd sbwriel â'r Nodau Byd-eang?		Ydym	Nac ydym

Pwyntiau gweithredu/sylwadau:

Lleihau Gwastraff

Ydych chi bob amser yn dilyn yr hierarchaeth gwastraff trwy leihau cyn aildddefnyddio ac ailgylchu?	Ydyn	Nac Ydym
A oes unrhyw un yn gwirio faint o wastraff yr ydych yn ei atal rhag mynd i safleoedd tirlenwi?	Oes	Nac oes
Canran o wastraff arbedir rhag mynd i safle tirlenwi eleni:		

Arbed

A yw'r ysgol yn defnyddio e-bost i anfon cylchlythyrau?	Ydy	Nac ydy
Os ydych yn anfon llythyrau, ai un a anfonir i bob teulu?	Ie	Na
A yw'r athrawon yn gwneud llungopiau gefn yn gefn pan fo modd?	Ydyn	Nac ydy
A yw'r disgyblion yn dod â'u cinio bocs mewn bocsys y gellir eu hailddefnyddio?	Ydyn	Nac ydy
A yw'r ysgol yn annog disgyblion i ddefnyddio poteli diodydd amldefnydd? ?	Ydyn	Nac ydyn
A yw athrawon yn storio dogfennau yn electronig lle bo hynny'n ymarferol ?	Ydyn	Nac ydyn
A yw'r ysgol wedi adolygu gwastraff bwyd amser cinio?	Ydy	Nac ydy

Aildefnyddio

A yw dwy ochr y papur bob amser yn cael eu defnyddio cyn ei ailgylchu? 	Ydy	Nac ydy
A yw papur sgrap yn cael ei droi'n llyfrau nodiadau defnyddiol?	Ydy	Nac ydy
A yw amlenni'n cael eu haildefnyddio yn y swyddfa? 	Ydyn	Nac ydyn
A yw'r llyfrau sgwennu'n rhai a wnaed o bapur a ailgylchwyd? 	Ydyn	Nac ydyn
A yw'r papur toiled a'r tyweli papur yn rhai a wnaed o bapur a ailgylchwyd?	Ydyn	Nac ydyn
A yw'r swyddfa a'r llungopiwr yn defnyddio papur a ailgylchwyd?	Ydyn	Nac ydyn
A oes gennych chi siop gyfnewid ar gyfer gwisg ysgol/gemau/llyfrau/DVDau?	Oes	Nac oes
A oes gennych raglen uwchgylchu yn yr ysgol neu'r gymuned leol? 	Oes	Nac oes

Ailgylchu

Pa rai ydych chi'n eu hailgylchu?		
Papur	Plastig	Caniau
Cardbord	Dillad/Tecstiliau	
Batris	Ffonau	Stampiau
Sbectolau	Bwyd wedi ei goginio	
Cetris inc	Offer trydanol gwastraff	Ysgrifbinnau
A oes gennych chi fin/man ar gyfer compost sy'n cael ei ddefnyddio? 	Oes	Nac oes
A yw'r compost yn cynnwys cymysgedd o ddeunyddiau 'gwlyb' a 'sych'? 	Ydy	Nac ydy

A yw'r gegin yn ailgylchu ei gwastraff?		Ydyn	Nac ydyn
A oes digon o finiau ailgylchu o gwmpas yr ysgol?		Oes	Nac oes
A yw'r biniau ailgylchu bob tro'n cynnwys y pethau cywir?		Ydyn	Nac ydyn
Ydych chi'n ceisio lleihau eich ailgylchu yn ogystal â'ch gwastraff cyffredinol trwy leihau ac ailddefnyddio?		Ydym	Nac ydym

Cymuned

A yw'r ysgol wedi archwilio pa mor dda y mae siopau/busnesau lleol yn lleihau/ailddefnyddio/ailgylchu?	Ydy	Nac Ydy
A yw'r ysgol wedi cynnal unrhyw brosiect i helpu teuluoedd i leihau, ailddefnyddio ac ailgylchu yn y cartref?	Ydy	Nac Ydy

Safbwynt Byd-eang

A yw pawb yn yr ysgol yn gwybod pam rydych yn ceisio lleihau gwastraff?	Ydyn	Nac ydyn
A yw pawb yn yr ysgol yn gwybod beth sy'n digwydd i bethau a ailgylchir?	Ydyn	Nac ydyn
A yw dosbarthiadau wedi edrych ar y ffordd y mae pobl mewn gwledydd eraill yn lleihau, ailddefnyddio ac ailgylchu?	Ydyn	Nac ydyn
Ydych chi wedi cysylltu unrhyw un o'ch gweithredoedd gwastraff â'r Nodau Byd-eang?	Ydym	Na ydym

Pwntiau Gweithredu / Sylwadau:

Ynni

Yn yr ysgol

Y oes llenni neu fleindiau wedi eu gosod ar y ffenestri ac a ydynt ar gau yn y nos? 	Oes	Nac oes
A yw ffenestri a drysau'n cael eu cadw ar gau bob amser pan fydd y gwres ymlaen? 	Ydyn	Nac ydyn
A oes paneli adlewyrchu wedi'u gosod y tu ôl i'r rheiddiaduron?	Oes	Nac oes
Oes gan pob dosbarth thermostat ar y rheiddiadur fel eich bod yn gallu ei ostwng os yn rhy boeth?	Oes	Nac oes
Oes gan pob dosbarth thermomedr fel eich bod yn gallu ceisio cadw'r tymheredd ar 18 gradd C?	Oes	Nac oes
Os oes bwyler dŵr poeth yn ystafell y staff, a yw'n cael ei ddiffodd pan nad yw'n cael ei ddefnyddio?	Oes	Nac oes
A yw'r peipiau a'r tanciau dŵr poeth wedi eu hynysu'n iawn?	Ydyn	Nac ydyn
A oes deunydd ynysu yn rhoi'r ysgol i leihau colli gwres? 	Oes	Nac oes

A yw'r goleuadau bob amser yn cael eu diffodd mewn ystafelloedd gwag? (hyd yn oed ar oleuadau synhwyro)		Ydyn	Nac ydyn
A yw'r goleuadau'n cael eu diffodd cyn gynted ag y bydd digon o olau dydd?		Ydyn	Nac ydyn
A yw'r switshis golau ar gyfer goleuadau sydd ger ffenestri wedi eu labelu, rhag iddynt gael eu goleuo yn ystod y dydd?	 	Ydyn	Nac ydyn
Os oes gennych oleuadau synhwyro, a ydynt yn dal wedi eu diffodd os nad oes eu hangen?		Ydyn	Nac ydyn
A yw goleuadau synhwyro ar amser digon byr?	 	Ydyn	Nac ydyn
A yw'r cyfrifiaduron yn cael eu diffodd pan nad ydynt yn cael eu defnyddio?		Ydyn	Nac ydyn
Os yw'r cyfrifiaduron yn cael eu gadael ymlaen, ydi'r sgriniau yn cael eu diffodd i arbed ynni?		Ydyn	Nac ydyn
A yw'r uwchdaflunyddion, setiau teledu a fideos yn cael eu troi i ffwrdd yn y wal pan nad ydynt yn cael eu defnyddio?		Ydyn	Nac ydyn
A yw'r llungopiwyd a chyfarpar tebyg yn cael eu diffodd pan nad ydynt yn cael eu defnyddio?		Ydyn	Nac ydyn
Yn ystafell y staff, ai dim ond digon o ddŵr i ateb y galw sy'n cael ei roi yn y tegell?		Ie	Na
A oes rhywun yn yr ysgol yn gwirio faint o ynni sy'n cael ei ddefnyddio/ei arbed yn rheolaidd?		Oes	Nac oes
A yw'r ysgol wedi gwneud ymchwil i ffynonellau posibl o ynni adnewyddol?		Ydyn	Nac ydyn
Os oes gennych ynni adnewyddadwy, a yw pawb yn yr ysgol yn gwybod ei fod yno a sut mae'n gweithio?		Ydyn	Nac ydyn

Cymuned

Ydych chi wedi cynnal archwiliad o ynni'r cartref i helpu teuluoedd i leihau eu defnydd o ynni?		Ydym	Nac ydym
Ydych chi'n rhannu awgrymiadau a syniadau gyda'r gymuned leol ar gyfer lleihau eu hól troed carbon?		Ydym	Nac ydym
Ydych chi wedi archwilio neu a ydych chi'n rhan o unrhyw raglenni ynni cymunedol?		Ydym	Nac ydym

Safbwynt Byd-eang

A yw pawb yn gwybod sut mae arbed ynni'n helpu ein planed?		Ydym	Nac ydym
A yw'r rhan fwyaf o ddisgyblion yn deall beth yw Cynhesu Byd-eang a sut rydym yn effeithio ar hinsawdd ein planed?		Ydyn	Nac ydyn
A yw'r disgyblion wedi ymchwilio i effeithiau Newid Hinsawdd ar bobl yn fyd-eang?		Ydyn	Nac ydyn
Ydych chi wedi cysylltu unrhyw un o'ch gweithredoedd ynni â'r Nodau Byd-eang?		Ydym	Nac ydym

Pwyntiau Gweithredu / Sylwadau:

Dŵr

Ysgol

A oes mesurydd dŵr i gofnodi defnydd o ddŵr yn yr ysgol?	Oes	Nac oes
A oes rhywun yn gwirio faint o ddŵr sy'n cael ei arbed / ei ddefnyddio?	Oes	Nac oes
A yw'r ysgol yn rhydd o dapiau sy'n diferu?	Ydy	Nac ydy
A yw'r disgyblion bob amser yn cau'r tapiau'n iawn?	Ydyn	Nac ydyn
A yw'r toiledau wedi eu llunio i arbed dŵr trwy ddefnyddio dim ond ychydig o ddŵr i'w gwacáu?	Ydyn	Nac ydyn
Os nad ydynt, a oes gennych ddyfeisiadau arbed dŵr yn nhanciau'r toiledau? <i>e.e. bag Hippo neu boteli wedi eu llenwi â dŵr</i>	Oes	Nac oes
A yw'r wrinalau'n cael eu golchi pan fydd angen yn unig neu ddim ond yn ystod oriau ysgol yn hytrach na chael eu golchi'n barhaus?	Ydyn	Nac ydyn
A oes gennych dapiau gwasgu, a ydynt yn gollwng y cyfaint cywir o ddŵr a hynny ar y cyflymdra iawn, ac yna'n stopio?	Ydyn	Nac ydyn
A oes gennych gasgen ddŵr i gasglu dŵr glaw ar gyfer dyfrio planhigion?	Oes	Nac oes
A yw dŵr glaw yn cael ei gasglu a'i ddefnyddio at unrhyw ddiben arall o gwmpas yr ysgol? <i>e.e. Gwacáu toiledau neu gadw pyllau'n llawn</i>	Ydy	Nac ydy
A yw'r disgyblion yn rhoi dim ond digon o ddŵr yn eu poteli ag y maent ei angen?	Ydyn	Nac ydyn
A yw eich ffreutur bob amser yn defnyddio'r peiriant golchi llestri/golchi dillad wedi ei lwytho'n llawn?	Ydyn	Nac ydyn
A yw'r ffreutur bob amser yn rhoi'r plwg yn y sinc wrth olchi llyisiau?	Ydyn	Nac ydyn
A yw'r disgyblion yn dysgu pam y mae angen i ni arbed dŵr yng Nghymru a'r broses sydd yn gysylltiedig â chael dŵr glân i'n tapiau?	Ydyn	Nac ydyn

Cymuned

A yw'r disgyblion wedi ymchwilio i ffynonellau posibl llygredd dŵr?	Ydyn	Nac ydyn
A yw'r disgyblion wedi ymchwilio i'r ffordd y gallant arbed dŵr gartref?	 Ydyn	Nac ydyn
Ydych chi wedi ymchwilio i'r ffordd y gallwch leihau'r perygl o lifogydd trwy leihau ddŵr ffo neu gynyddu llystyfiant yn eich cymuned?	 Ydym	Nac ydym

Safbwynt Byd-eang

Ydych chi'n dysgu am faterion yn ymwneud ag argaeledd dŵr a glanweithdra mewn gwledydd eraill?	Ydym	Nac ydym
Ydych chi'n dysgu am yr angen i ddiogelu cefnforoedd, pysgod a phob creadur byw sy'n byw ynddynt?	Ydym	Nac ydym
A oes gan yr ysgol gysylltiadau ag unrhyw sefydliadau dŵr cenedlaethol, fel Water Aid?	Oes	Nac oes
Ydych chi wedi ymchwilio i'r dŵr 'cudd' mewn bwyd a nwyddau a pha bethau yr ydym yn eu prynnu sy'n defnyddio'r meintiau mwyaf o ddŵr yn fyd-eang?	Ydym	Nac ydym
Ydych chi wedi cysylltu unrhyw un o'ch gweithredoedd dŵr â'r Nodau Byd-eang?	Ydym	Nac ydym

Pwyntiau Gweithredu / Sylwadau:

[Grab your reader's attention with a great quote from the document or use this space to emphasize a key point. To place this text box anywhere on the page, just drag it.]

Tir yr Ysgol

O gwmpas yr ysgol

A oes gemau wedi eu paentio ar y buarth?	Oes	Nac oes
A oes murluniau, mosaigau, cerfluniau neu waith celf arall?	Oes 	Nac oes
A oes llawer o wahanol arwynebau i'w teimlo, eu cyffwrdd a'u harchwilio?	Oes	Nac oes
A oes llawer o bethau y gellir dringo, balansio a siglo arnynt a neidio oddi arnynt?	Oes	Nac oes
A oes manau tawel, cysgodol ar gyfer eistedd a siarad?	Oes	Nac oes
A ydych yn tyfu eich llysiau neu ffrwythau eich hunain ar dir yr ysgol?	Ydym	Nac ydym
A yw'r ysgol yn ailgylchu gwastraff gardd neu ffrwythau/llysiau mewn compostiwr neu abwydfa?	Ydy	Nac ydy
A oes gennych ddsbarth awyr agored/cylch boncyffion?	Oes	Nac oes
A oes gennych gorneli ffrindiau neu feinciau bydis?	Oes	Nac oes
A yw dysgu yn yr awyr agored yn flaenoriaeth ar draws y grwpiau oedran?	Ydy	Nac ydy
A yw'r holl ddisgyblion yn cael cyfle i awgrymu pa newidiadau neu bethau newydd yr hoffent eu cael ar dir yr ysgol?	Ydym	Nac ydym

Cymuned

A oes cyfle i rieni neu aelodau o'r gymuned ysgol ehangach helpu gyda gwelliannau i dir yr ysgol?	 Oes	Nac oes
Ydych chi'n cefnogi parc/man gwyrdd/rhandir lleol?	Ydym	Nac ydym

Safbwynt Byd-eang

A oes gemau o wledydd eraill i ddisgyblion eu chwarae?	Oes	Nac oes
Os ydych yn defnyddio compost, ydych chi bob amser yn defnyddio	Ydym	Nac ydym
A oes cynnyrch cynaliadwy'n cael eu defnyddio ar gyfer y dodrefn a'r offer chwarae awyr agored? Er enghraifft meinciau picnic wedi eu gwneud o blastig wedi ei ailgylchu, planwyr wedi eu gwneud o eitemau wedi eu hailgylchu ac eitemau pren wedi eu gwneud o bren wedi ei ardystio gan FSC.	 Oes	Nac oes
Ydych chi wedi cysylltu unrhyw rai o weithredoedd tir eich ysgol â'r Nodau Byd-eang?	Ydym	Nac ydym

Pwyntiau Gweithredu / Sylwadau:

Bioamrywiaeth

Ysgol

A yw eich ysgol yn darparu unrhyw rai o'r cynefinoedd canlynol ar	Ydy	Nac ydy
Coed		
Coedwrych		
Planhigion cynhenid sy'n gyfeillgar i beillwyr		
Pwll		
Ardal gorslyd / cors		
Ardal blodau gwyllt cynhenid		
Pentyrrau o foncyffion		
Pentyrrau o gerrig		
Ardaloedd 'gwyllt' heb eu torri		
Blychau adar		
Baddonau dŵr		
Pyst clwydo		
Porthwyr adar		
Blychau ystlumod		
Gwesty pryfed		
Cartref draenog		
Planhigion aeron / cnau		
Planhigion cynhenid sy'n gyfeillgar i bili palod		
Gaeafod Ymlusgiaid		

A yw tir yr ysgol yn rhydd rhag chwynladdwyr a phlaladdwyr?	Ydy	Nac ydy
Os ydynt yn bresennol ydych chi'n osgoi torri coed/ mieri yn ystod tymor nythu adar?	Ydym	Nac ydym
A oes gan ddisgyblion gyfle rheolaidd i arsylwi a/neu brofi natur a	Oes	Nac oes
A oes byrddau / gwybodaeth ddehongliadol ar gael yn ymwneud â bywyd gwylt?	Oes	Nac oes
Ydych chi'n cadw cofnod o'r bywyd gwylt a welir ar eich tir?	Ydym	Nac ydym
Ydych chi wedi gwirio tir eich ysgol am unrhyw rywogaethau ymledol?	Ydym	Nac ydym

Cymuned

Ydych chi'n ymweld â safleoedd tu allan i'r ysgol er mwyn arsylwi / profiadu natur a bywyd gwylt?	Ydym	Nac ydym
Ydych chi wedi helpu gwella bioamrywiaeth ar safle lleol tu allan i'r ysgol?	Ydym	Nac ydym
A yw disgyblion yn ymwybodol o golliant bioamrywiaeth ar raddfa	Ydyn	Nac ydyn

Ydych chi wedi cymryd rhan mewn arolwg bywyd gwylt Gyfrifiad Pili Palod.	Ydym	Nac ydym
A yw'r myfyrwyr yn ymwybodol o golli bioamrywiaeth ar lefel fyd-	Ydyn	Nac ydyn
Ydych chi wedi gwneud unrhyw beth i atal colli bioamrywiaeth ar raddfa fyd-eang? Er enghraifft, wedi ymchwilio i gynhyrchiad olew palmwydd yn gynaliadwy neu weithio gyda Maint Cymru.	Ydym	Nac ydym

Sylwadau / Pwyntiau Gweithredu:

Trafnidiaeth

A yw'r rhan fwyaf o ddisgyblion yn cerdded neu'n beicio i'r ysgol neu'n deithio ar fws?	Ydyn	Nac ydym
A ydych yn cynnal arolwg o sut mae pobl yn teithio i'r ysgol?	Ydym	Nac ydym
A oes rhywle sych a diogel ar gyfer cadw beiciau?	Oes	Nac oes
A yw'r ysgol yn darparu hyfforddiant am feicio ar gyfer y disgyblion?	Ydyn	Nac ydyn
A ydych yn cynnal dyddiau/digwyddiadau cerdded neu feicio i'r ysgol yn rheolaidd?	Ydym	Nac ydym
A yw hi'n ddiogel i gerdded neu feicio i'r ysgol?	Ydy	Nac ydy
A yw ceir yn parcio i ffwrdd o fynedfa'r ysgol?	Ydyn	Nac ydyn
A yw maes parcio'r ysgol yn fan diogel ar gyfer cerddwyr?	Ydy	Nac ydy
A yw'r athrawon yn rhannu ceir pan mae modd?	Ydyn	Nac ydyn
Lle mae ceir yn cael eu defnyddio a ydynt yn dod â mwy nag 1 person i'r ysgol?	Ydyn	Nac ydyn
Pan fydd disgyblion yn cael eu nôl mewn ceir, a yw'r gyrrwyr yn gofalu eu bod yn diffodd yr injan pan maen nhw'n aros?	Ydyn	Nac ydyn

Pan fydd disgyblion yn cael eu nôl gan bws, a yw'r gyrwyr yn gofalu eu bod yn diffodd yr injan pan maen nhw'n aros?	Ydyn	Nac ydyn
A oes rhai o gerbydau'r ysgol yn defnyddio ynni amgen e.e. Trydan neu olew llysieuol?	Oes 	Nac oes

Cymuned

A ydych yn ceisio prynu ffrwythau i'w gwerthu yn siop yr ysgol yn lleol	Ydym	Nac ydym
A yw'r gegin yn ceisio defnyddio bwyd lleol?	Ydyn	Nac ydyn
A yw'r ysgol yn archebu cyflenwadau o nwyddau i'r ysgol mewn un archeb mawr er mwyn osgoi gormod o ymweliadau gan ddosbarthwyr?	Ydyn	Nac ydyn
A yw'r ysgol wedi cynnal unrhyw brosiectau i helpu teuluoedd i leihau eu defnydd o geir?	Ydyn	Nac ydyn

Safbwynt Byd-eang

A ydych yn dysgu am cynhyrchiad bwyd ac am filltiroedd bwyd?	Ydym	Nac ydym
A yw'r disgyblion wedi edrych ar effaith fyd-eang llygredd aer?	Ydyn	Nac ydyn

A yw'r ysgol wedi ymchwilio i ddulliau trafndiaeth mewn gwledydd eraill?	Ydyn	Nac Ydyn
Ydych chi wedi cysylltu unrhyw un o'ch gweithredoedd trafndiaeth â'r Nodau Byd-eang?	Oes	Nac oes

Canran disgyblion a staff sydd ddim yn teithio i'r ysgol mewn car ar hyn o bryd:		
--	---	--

Pwyntiau Gweithredu / Sylwadau:

Iechyd, Llesiant a Bwyd

Yr ysgol

A oes gennych siop ffrwythau sydd yn cael ei rhedeg gan disgyblion?	Oes	Nac oes
A yw'r disgyblion yn cael eu hannog i ddod â ffrwythau i'w bwyta yn ystod amser chwarae?	Ydyn 	Nac ydyn

A yw'r rhan fwyaf o'r plant sy'n dod â phhecyn bwyd i ginio yn cynnwys o leiaf 2 eitem o ffrwythau neu lysiau?	Ydyn 	Nac ydyn
A yw cantîn yr ysgol bob amser yn cynnig bwyd iachus o ryw fath?	Ydy 	Nac ydy
A yw cantîn yr ysgol yn peidio â chynnig sglodion o leiaf 3 diwrnod yr wythnos	Ydy ? 	Nac ydy
A yw'r disgyblion yn cael cyfle i awgrymu beth yr hoffent ei gynnwys ar y fwydlen ginio/cantîn?	Ydyn	Nac ydyn
A oes dŵr yfed ar gael am ddim trwy'r dydd?	Oes ? 	Nac oes
A yw'r disgyblion yn cael yfed dŵr yn ystod y gwersi?	Ydyn 	Nac ydyn
A ydych chi'n cysylltu'ch targedau Ysgolion Iach ac Eco-Sgolion â'i gilydd?	Ydym ? 	Nac ydym
A yw'r holl ddisgyblion yn cael y profiad o dyfu eu bwyd eu hunain ac wedyn ei fwyta?	Ydyn 	Nac ydyn
A yw'r ysgol yn defnyddio nwyddau glanhau sy'n garedig at yr amgylchedd?	Ydyn	Nac ydyn
A oes rhaglen ffitrwydd wedi ei sefydlu yn yr ysgol?	Oes	Nac oes
A yw'r disgyblion yn cael cyfle i ofalu am anifeiliaid yn yr ysgol?	Ydyn	Nac ydyn
A oes mesurau wedi cael eu sefydlu i helpu gyda llesiant staff?	Oes	Nac oes
A yw'r disgyblion yn cael cyfle i gymryd rhan mewn unrhyw weithgareddau i helpu llesiant disgyblion? E.e ymwybyddiaeth ofalgar, tai chi, dosbarthiadau dawnsi egnïol	Ydyn 	Nac ydyn
A yw'r ysgol yn darparu cynllun mentora neu gynllun cyfaill?	Ydyn	Nac ydyn

Cymuned

A yw'r disgyblion yn ymweld â siopau/bwytai yn y gymuned leol i ddysgu am gynhyrchu bwyd neu'n eu gwahodd i mewn i'r ysgol?	Ydyn	Nac ydyn
A yw'r disgyblion yn gysylltiedig ag unrhyw brosiectau llesiant yn y gymuned, fel ymweld â chartrefi nyrsio?	Ydyn	Nac ydyn
Ydych chi'n cefnogi ffermwyr lleol trwy ddefnyddio bwyd lleol ac organig lle y bo'n bosibl?	Ydym	Nac ydym

Safbwynt Byd-eang

A yw disgyblion yn dysgu am effaith fyd-eang cynhyrchu bwyd yn y dosbarth? E.e olew palmwydd, cynhyrchu siwgr	Oes	Nac oes
A yw'r disgyblion wedi ymchwilio i ddiwylliant bwyd ar draws y byd?	Oes	Nac oes
Ydych chi wedi ystyried cyflwyno diwrnod dim cig i leihau ôl troed carbon yr ysgol?	Oes	Nac oes
Ydych chi wedi cysylltu unrhyw un o'ch gweithredoedd iechyd, llesiant a bwyd â'r Nodau Byd-eang?	Ydym	Nac ydym

Sylwadau / Pwyntiau Gweithredu: